

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon: +

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** törvényes képviselője által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasz az élelmezés elmulasztása tekintetében

h e l y t a d o k,

minden egyéb tekintetben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos (képviselője útján)
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos törvényes képviselője elektronikus levélben terjesztette elő panaszát a Panasztestületnél, melynek kiegészítésére *-n került sor.

A képviselő beadványában a Rendőrkapitányság rendőrei által *-n a vele szemben fogantatosított rendőri intézkedéssel összefüggésben terjesztette elő panaszát.

A Panaszos a panaszbeadványban előadta, hogy gyermeke agysérült, enyhén fogyatékos és a Rendőrkapitányság által tanúsított embertelen bánásmód miatt kívánt panasszal élni.

A beadványban a képviselő előadta továbbá, hogy *-n éppen mosott, illetőleg készítette a gyermeke ruháit, amikor a fia, hazajött és azt mondta, hogy „apu, itt vannak a rendőrök a szomszédban és kérdezték, tudok-e valamit az ott lerakott szemétről vagy ismerem-e a tulajt”, a gyerek azt válaszolta, hogy nem tud semmit az egésztől. Ezután a törvényes képviselő megkérdezte a fiától, hogy mi történt, melyre a fia azt válaszolta, hogy „valami szemét miatt kiabálás van a szomszédban”. Felhívta a fia figyelmét, hogy semmibe sem szabad belefolyani, intézzék el őket. A fia bezárta a kaput, azonban mikor ismét visszament, arról tájékoztatta őt, hogy „apu, azt kéri a szomszédnő, hogy gyere már ki, mert meg akarják lincselni a szomszédok, és nagyon fél, egyedül van otthon a kicsi gyermekeivel, a férje nincs otthon.”

A képviselőnek nem volt semmi kedve beavatkozni az eseményekbe, azonban a lelkiismerete azt sugallta, hogy legalább nézzen ki. Így kiment a ház elé, átnézett a kerítésen, majd üvöltést hallott, illetve egy sovány nőt látott három kicsi gyermekkel. A képviselő kiment a kapun, hogy közelebből is szemügyre vegye azt, hogy mi történik valójában. Az említett nő ott állt egyedül a gyermekeivel, azt kiabálta, hogy fél, valamint tőle pár méterre rengeteg szomszéd, nők és férfiak, akik a legfajtalánabb szavakat használták.

A képviselő állítása szerint egy I. nevezetű, hatalmas termetű hölgy volt a hangadója az egész cselekménynek. Ő megelégedve ezt a helyzetet, azt kiabálta a szomszédoknak, hogy „mit akartok ti egy 5 kilós nőtől!?”. Ekkor már őt is olyan fajtalan szavakkal illették, hogy „az az emberi tőrésatárt teljesen kimeríti”, mint például „cigány, köcsög, tetű” stb. Ezt követően a képviselő közelebb ment hozzájuk, és abban a helyzetben is azt kiabálta, hogy „*. nem lehetne ezt a dolgot diplomatikusan elrendezni?”

A szomszédok erre ismételten trágár szavakkal illették őt. A képviselő azt mondta „*. vidd el a szemetet és megnyugszanak a kedélyek, miért nem a tulajdonosra hívtátok a rendőröket, amikor kiszállították a szemetüket ide és miért nem a tényleges szemétkerakót fenyegetitek, terrorizáljátok, miért egy 5 kilós nővel szemben vagytok ilyen bátrak, embertelenek?”

Megítélése szerint lehetetlen volt beszélni a szomszédokkal, mivel nagyon indulatosak voltak. Mindeközben *. férje, *., valamint a gyermekük *., a többi szomszédal körbevették őt.

Ekkor odament hozzá a Panaszos és fia, mely alkalmat kihasználta *. és *., hogy a vassal tűzdelt motoros kesztyűjével egy hatalmas ütést mérjen a fejére, melynek eredményeképpen felszakadt a bőr a szeme felett és ömleni kezdett a vér a fejéből. Ezután *. és * ütlegelni

kezdték őt. Ugyan próbált védekezni és fia is próbálta védeni és ellökni róla *-t és *.t. Eközben *. azt kiabálta, hogy „tegyétek el láb alól a бүdös cigányt!”

A képviselő állítása szerint több ütés a fiát érte. A Panaszos eközben azt üvöltötte, hogy „hagyjátok békén apukámat, mit képzeltek magatokról!?” majd odaállt a képviselője mellé, ezután *. Panaszos is arcon ütötte. A Panaszos elfutott, azonban *. utána szaladt, majd a képviselője is utánuk sietett. *. azt kiabálta a Panaszosnak, hogy „téged is megöllek te cigány kis k***a”. Ezt követően I. azt kiabálta a saját fiának, hogy „hozd ki a baseballütőt és a viperát”. A képviselő emlékezete szerint fegyvert is említett, látta, hogy egy vipera volt *. kezében, *. kezében pedig egy baseballütő.

A képviselő észlelte, hogy egy rendőrautó érkezett meg nagy sebességgel. A képviselő úgy véli, hogy talán ez mentette meg őt attól, hogy komolyabb tragédia történjen vele.

Az eszközöket *. kikapta *. és *. kezéből és elrejtette azokat a rendőrök megérkezése előtt.

A képviselő hangsúlyozta, hogy egyedül volt annyi emberrel szemben, valamint a fia és a Panaszos senkit nem ütöttek meg, csupán védeni akarták őt.

A képviselő megjegyezte, hogy egy vita kellős közepébe csöppent bele, melynek sem kiobbantója, sem érintettje nem volt. Egy váratlan eseményhez ment ki tájékozódási szándékkal, bármilyen eszköz nélkül. Azonban a „lincshangulat”, amit tapasztalt, arra kényszerítette, hogy szóljon az „5 kilós 3 gyerekes anya” érdekében. A támadók vélhetően ezt sérelmezték, ami miatt verekedés alakult ki.

A beadvány szerint a rendőrség helyszínre kiérkezése után a rendőrök hozzáállása a történetekhez szélsőséges és megosztott volt. A rendőrök többsége a támadókhoz ment, meghallgatták őket, illetőleg nevetgéltek velük, miközben két rendőr a Panaszos és családtagjait hátraszorítva tartották.

Mindeközben megérkezett a mentő. A képviselő próbálta vázolni a helyzetet a rendőröknek, azonban őket nem érdekelték az általa elmondottak. Ekkor már rengeteg rendőr volt a helyszínen. A képviselő fia többször kifogásolta a rendőrök hozzáállását, melyre az volt a válasz, hogy „fogja be a pofáját vagy rosszul járhat.”

Hosszú várakozás után a képviselőt és a Panaszoszt elszállították a Kórházba.

A képviselő nem tudja pontosan, hogy miről beszéltek pontosan a támadók a rendőrökkel, annyit hallott csupán, hogy a támadók kérdezték a velük lévő rendőröktől, hogy kimehetnek-e dohányozni, amelyre a rendőrök azt válaszolták, hogy „ha nem szöktök meg, akkor nyugodtan.” A képviselő is kérte a rendőröktől, hogy engedjék ki, mert szeretne rágyújtani, azonban őt csak kísérettel engedték ki a dohányzóhelyre.

Ráadásul, amikor a kiskorú Panaszos szeretett volna mosdóba menni, egy férfi rendőr jelenlétében használhatta azt.

A beadvány szerint a kórházban tartózkodás során a képviselő azt tapasztalta, hogy az egyik rendőr leült a támadók fiatalabb tagjához és hosszasan beszélgetett vele, valamint hangosan nevetgéltek. A rendőrök elfogultsága egyértelműen tapasztalható volt.

Az orvosi ellátást követően a képviselőt és a Panaszost előállították a rendőrkapitányságra. Kb. fél óráig tartózkodtak a kapitányság folyosóján, amikor jött két rendőr és utasították őket, hogy menjenek velük, mert átadják őket a „fogdába.”

A képviselő azon kérdésére, hogy erre mi szükség van, a rendőrök azt válaszolták, hogy ezt az utasítást kapták.

A képviselőt falhoz állították, „átmotozták”, illetve elvettek minden nála lévő dolgot. Kérte, hogy beszélhessen a parancsnokkal, mivel a Panaszos kiskorú, beteg és szeretné, ha őt ne a „fogdában” helyezték el. A rendőrök azt válaszolták, hogy „tegye össze a két kezét, hogy őt nem teszik be a cellába, de a fogda előterében lesz fogva tartva, amúgy sem tart sokáig.”

A képviselő kérdezte, hogy a verekezésben résztvevő másik családot is előállították-e, melyre a rendőrök igennel válaszoltak. A fiától utólag úgy tudja, hogy a másik családot nem állították elő, mert a „támadók” kijárhattak dohányozni, kávéztak a folyosón, több rendőrrel „pacsiztak”.

Az előállító helyiségben történt elhelyezése során, abban a helyiségben, ahol a Panaszost tartották fogva, egy ablak volt nyitva, ami az utcára nyílt. A Panaszos elmondta a képviselőnek, hogy többször látta a támadókat a rendőrök társaságában nevetgélve dohányozni.

A képviselő többször jelezte, hogy szeretne kimenni mosdóba, valamint dohányozni. Több órás fogva tartása alatt több alkalommal kérte a rendőröket, hogy legalább a kiskorú Panaszost vigyék fel a folyosóra, hogy ne kelljen neki ott a faszéken étlen-szomjan egyedül lennie. Felhívta a rendőrök figyelmét arra is, hogy a Panaszos agya sérült, és ha kimerül, akkor leállhat a légzése. A rendőrök azonban nem foglalkoztak a kéréseivel.

A Panaszos többször szeretett volna mosdóba menni, de a rendőrök nem engedték, illetőleg vizet is kért, azonban azt is megtagadták tőle. Egy-két ór meg is fenyegette a Panaszost. Az egyik ór a következőket mondta neki: „Te egy rafinált * vagy, hallom hogy valami seprűnyéllel megütöted egy haveromat. Ha én lettem volna a helyében, kikaptam volna a kezedből és agyonvertelek volna és biztos, elkenődtél volna a földön. Nyugodt lehetsz, apádtól el leszel véve, intézetbe kerülsz, és pár év múlva mész a börtönbe.”

Eközben a Panaszos jelezte, hogy nincs jól, és kérte, hogy nyissanak ablakot. A rendőr erre gúnyos megjegyzéseket tett, nevezetesen: „Engem nem fizet meg ennyire az állam, én nem fagyoskodom”, majd egy vascsőre mutatott, ami ott volt a helyiségben, és hozzátette, hogy „én most szívem szerint ezzel a csővel fejbe vágnálak, és biztos, belefülladnál a véredbe”.

A beadványból megállapítható, hogy a több órás fogvatartásuk alatt több rendőr váltotta egymást, és a törvényes képviselő véleménye szerint egy rendőr volt toleráns, aki nem tett fenyegető, gúnyos megjegyzéseket.

A Panaszos többször kérte a rendőröket, hogy engedjék ki a mosdóba, valamint adjanak neki vizet, azonban nem tettek eleget a kéréseinek. A mosdó, ahová elengedték volna, egy nyitott helyiség volt mellette a „fogdán”. Az iskolás, beteg Panaszosnak megalázó lett volna ilyen körülmények között, férfiak társaságában mosdóba mennie. A Panaszos soha életében nem volt még ilyen megalázó helyzetben, a fogvatartása alatt embertelen körülmények között volt.

A Panaszos sérelmezte továbbá kihallgatásának körülményeit is. Amikor „felvitték kihallgatásra” törvényes képviselőjét nem engedték a közelébe, melyet azzal indokoltak, hogy ő is gyanúsított, valamint ügyvéd sem volt jelen a kihallgatáson. A kihallgatás elején a nyomozó hatóság tagja arról tájékoztatta a Panaszost, hogy nem köteles vallomást tenni, azonban, ha nem tesz vallomást, azzal „elismeri a rá rótt bűncselekmény tényét”. A Panaszos testvére, * próbált közbeszólni a kihallgatás során, de a nyomozó azt mondta neki, hogy ne szóljon közbe, mert ki lesz küldve és nem lehet bent a testvére kihallgatásánál.

A panaszbeadvány alapján a Panaszos kifogásolta, hogy a fogvatartása alatt az egyik rendőr vázolta, hogy a törvényes képviselő és a Panaszos felfegyverkezve mentek a cselekmény helyszínére, illetve a Panaszost fogva tartották, miközben a „konkrét elkövetők” szabadon mozogtak a kapitányság épületében, kávéztak, kijárhattak az utcára dohányozni.

A képviselő megjegyezte, hogy a Panaszos elveszítette az édesanyját, így csak ő van számára, azonban „most mégis a jog eszközével”, hamisan „keresztbe török gyerekként azt a kevés kis karrierjét, ami esetleg lehetett volna”. Továbbá előadta, hogy a törvényes képviselője nemrég súlyos műtéten esett át, emiatt nem is verekedett volna csak úgy „hobbiból”.

A képviselő sérelmezte továbbá, hogy meggyanúsították őket garázdaság bűncselekmény elkövetésével, holott ő papucsban és pólóban ment ki egy elfajult helyzethez. A képviselő úgy véli, hogy sértettként kellene szerepelnie az ügyben neki és a Panaszosnak is. Ezen kívül a „legmesszemenőkig hazugság” az, amit állítanak a beteg, iskolás Panaszosról azért, hogy a sportoló, „karatézó gyerek karrierjét védjék”.

A képviselő sérelmezte a Panaszossal szemben felhozott vádakát, a gyanúsítás megfogalmazását, a felfegyverkezve történő elkövetés minősítést irreálisnak tartja, hiszen „egy vékony cicanadrág volt rajta és egy vékony póló”.

A képviselő összességében sérelmezte a vele és a Panaszossal szemben indított büntetőeljárást, az egész eljárás jogosságát, a gyanúsítást. Állítása szerint, ha „valamelyik népcsoportot utálják, azonnal akadnak követők, lényegtelen, hogy igaz vagy nem a történet.”

A Panaszos *-n előterjesztett panasz kiegészítésében mellékelte a Panaszos orvosi vizsgálatáról *-n készített ambuláns lapot, mely szerint mentő szállította az ambulanciára. A felvétel ideje az ambuláns lap szerint *-n, * óra * perc.

A Panaszos a fentiekre tekintettel kérte a Panasztestületet, hogy panaszait vizsgálja ki.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – *beadványa szerint* – az alábbiakat sérelmezte:

1. a gyanúsítottként történő kihallgatását, a kihallgatásának körülményeit, illetve védő kirendelésének elmulasztását,
2. az előállítás jogalapját,
3. fogvatartásának körülményeit, mellékhelyiség használatának megtagadását, élelemmel és vízzel történő ellátásának hiányát,
4. a rendőrök kulturálatlan hangnemét,
5. a rendőri intézkedés részrehajló voltát.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, illetőleg a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát.

A Panasztestület lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Panaszossal szemben kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában foganatosított a rendőrség intézkedést, illetve az előállítás jogalapja is megalapozott volt.

Az előállítás időtartama kapcsán a Panaszos személyi szabadsághoz fűződő jogának sérelmét állapította meg a Panasztestület, mivel indokolatlanul, szükségtelenül és aránytalanul hosszú volt, továbbá a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét is megállapította, mivel az előállítás időtartamának meghosszabbítása nem felelt meg az alaki követelményeknek.

Az előállítás körülményeire vonatkozó Panaszos által emelt kifogások vonatkozásában az állásfoglalás megállapította, hogy sérült a Panaszos emberi méltósághoz való joga az élelmezése kapcsán, mivel a rendőrség hallgatott arról, hogy ellátták-e élelemmel a kiskorú Panaszost.

A Panasztestület a részrehajló rendőri intézkedés, illetve a rendőrök hangneme vonatkozásában a panaszosi és a rendőri jelentések között feszülő ellentmondást nem tudta feloldani, ezért a tisztességes eljáráshoz való és az emberi méltósághoz való jogok sérelmét nem állapította meg.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány és mellékletei (8 lap);
- Rendőrkapitányság vezetőjének átirata, panasz kivizsgálása a Panasztestület részére;
- jelentés elfogás végrehajtásáról;
- jegyzőkönyv szemle megtartásáról;
- Kórház orvosi vizsgálatról kibocsátott ambuláns lap Panaszos vonatkozásában;
- határozat védő kirendeléséről a Panaszos vonatkozásában;
- hivatalos feljegyzés védő értesítéséről a Panaszos vonatkozásában;
- hivatalos feljegyzés nagykorú hozzátartozó megállapításáról a Panaszos vonatkozásában;
- jegyzőkönyv fiatalkorú gyanúsított kihallgatásáról a Panaszos vonatkozásában;
- Ügyészség által hozott határozat a panasz elutasításáról;
- igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról a Panaszos vonatkozásában;
- végzés az eljárás felfüggesztéséről a Panaszos vonatkozásában;
- rendőri jelentések a panasz kivizsgálásával kapcsolatban (11 lap)
- rendőri jelentés eseti gyám kirendeléséről;
- szakmai állásfoglalás.

III.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, hogy valamennyi panaszosi sérelemre kiterjed-e a hatásköröm.

1. A gyanúsítottként történő kihallgatása, a kihallgatásának körülményeit, illetve védő kirendelésének elmulasztása

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint: „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 195. § (1) bekezdés szerint:

„(1) Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz – ha e törvény kivételt nem tesz –, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

A Be. 196. § (1) bekezdés szerint:

„(1) Akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”

A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai szerint:

„140. § A panaszt írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. A szóban előterjesztett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

141. § A nyomozás során a panaszt a határozatot hozó, az intézkedést foganatosító, illetőleg az intézkedést elmulasztó nyomozó szervnél célszerű előterjeszteni.”

Panaszos sérelmezte a gyanúsítottként történő kihallgatását, a bűncselekmény minősítését, valamint azt, hogy védő nem volt jelen a kihallgatáson, illetve, azt, hogy a kihallgatás elején a nyomozó hatóság tagja arról tájékoztatta őt, hogy nem köteles vallomást tenni, azonban, ha nem tesz vallomást, azzal „elismeri a rá rótt bűncselekmény tényét”. A Panaszos testvére, K. J., aki törvényes képviselőként volt jelen a nyomozati cselekménynél, ugyan próbált közbeszólni a kihallgatás során, de a nyomozó azt mondta neki, hogy ne szóljon közbe, mert ki lesz küldve és nem lehet bent a testvére kihallgatásánál.

A Panasztestület a kérdésben hatáskörének hiányát állapította meg.

A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekmények (pl.: házkutatás, rabosítás, gyanúsítás, lefoglalás, védő kirendelése, stb.) jogszerű végrehajtásának elbírálására közigazgatási eljárás keretei között nincs törvényes lehetőség. A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekményekkel szemben a Be. által meghatározott jogorvoslati fórumrendszer keretein belül és módon lehet panasszal élni.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A büntetőeljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel összefüggő panaszok elbírálására a törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség rendelkezik hatáskörrel, a Ket. keretei között ezek alapján nincs törvényes lehetőség, ezért e panaszpontok vizsgálatát mellőztem.

A gyanúsítottként történő kihallgatás, a bűncselekmény minősítés, a védő kirendelésének elmulasztása, illetve a kihallgatás további körülményei miatt előterjesztett panasz – a hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel – hatáskör hiányában nem bírálható el, ezért a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

IV.

A tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos által a Panasztestületnél előterjesztett panaszban és annak kiegészítésében megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés, valamint az ügyészségi határozat közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

V.

2. Az előállítás jogalapja

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

„A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,

a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;”

---

¹ Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

A büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) és d) pontja szerint:

„(1) Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a garázdaságot

a) csoportosan,

d) felfegyverkezve, követik el.”

[Garázdaság]

A Panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök meg sem hallgatták őket a helyszínen, illetve azt, hogy őt állították elő a rendőrségre, holott ő sértettje volt a cselekménynek.

A Panasztestület ebben a kérdésben úgy foglalt állást, hogy a rendőrségnek a bejelentés tartalma alapján intézkedési kötelezettsége keletkezett, a Panaszos elfogásának és előállításának törvényi feltételei fennálltak, mivel tettenérés során került sor a személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedésre.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – kiemelt figyelemmel a elfogás végrehajtásról szóló jelentésben foglaltakra – az intézkedési kötelezettséget a Panaszos és a szomszédok között kialakult, tettelegesséig, testi sértésig fajuló cselekmény, illetve a Panaszos előállítását a fentiekben megjelölt büntető anyagi jogi magatartás elkövetésének megalapozott gyanúja indokolta. A jelentés tartalmazza, hogy a helyszínre érkező rendőrök részletesen meghallgatták a bejelentőt, illetve a tanúkat, valamint a Panaszost és törvényes képviselőjét.

A fentiekre tekintettel, a benyújtott panasz e tekintetben alaptalan.

A rendőrök a helyszínen megállapított elsődleges adatok alapján a Panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján elfogták és az orvosi ellátást követően a Rendőrkapitányságra állították elő csoportosan és felfegyverkezve elkövetett garázdaság büntettének gyanúja miatt.

Az intézkedő rendőrök az Rtv. 13. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségük alapján jogszerűen kezdeményeztek intézkedést a Panaszossal szemben, mert a rendelkezésre álló adatok alapján megalapozottan feltételezte, hogy bűncselekményt követett el.

Megállapítom, hogy a Panaszos elfogására és előállítására megalapozottan, jogszerűen, sor. Az előállításra vonatkozóan benyújtott panasz e tekintetben alaptalan.

3. A fogvatartásának körülményei, mellékhelyiség használatának megtagadása, élelemmel és vízzel történő ellátásának hiánya

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 31. § (2) bekezdés szerint:

„(2) A fogvatartott tényleges elhelyezése az előállító egységen belül az előállító helyiségben történik.”

A Szolgálati Szabályzat 31. § (9) bekezdés szerint:

„(9) Gondoskodni kell az előállító helyiségben elhelyezett, azonos ügyben fogvatartott személyek, a férfiak és nők, a felnőtt korúak és a fiatalok elkülönítéséről, valamint rendkívüli őr felállításával biztosított őrzéséről.”

A Szolgálati Szabályzat 31. § (11) bekezdés szerint:

„(11) A személyi szabadság korlátozásának első 5 óráját követően az intézkedést fogantató rendőri szerv gondoskodik a fogvatartott személy étellel történő ellátásáról. A fogvatartott személy étkezése az előállító helyiségben történik. Az étel kiosztását a felügyeletet ellátó rendkívüli őr végzi. Ha a rendkívüli őr nem rendelkezik az étel kiosztásához szükséges élelmiszerhigiéniai alapismereti vizsgával és érvényes egészségügyi könyvvel, akkor az élelmiszer kiosztását nem végezheti. Ilyen esetben a fogvatartottat előrecsomagolt élelmiszerrel és az annak elfogyasztásához szükséges egyszer használatos evőeszközökkel kell ellátni.”

A Szolgálati Szabályzat 76. § (1) és (2) bekezdései szerint:

(1) A kísérő őr feladata a felügyeletére bízott fogvatartott személy meghatározott helyre történő kísérése.

(2) A fogvatartott kísérése a végrehajtás módja szerint rendes vagy megerősített kísérés lehet a következők szerint:

a) rendes a kísérés módja, ha a kísért személynél az előzetes ismeretek alapján nincs olyan körülmény, amelynek folytán szökésétől vagy a rendőr elleni támadásától lehet tartani,

b) megerősített a kísérés módja, ha a kísért személy szökésétől vagy támadásától lehet tartani, vagy a kísérés nehéz körülmények között történik.”

A Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról szóló 3/2015. (II. 20.) ORFK utasítás 127. pontja szerint:

„Kísérés során a fogvatartott az őr kíséretében mehet szükségletei elvégzésére. A bilincs a fogvatartott kezéről nem távolítható el, kizárólag az egyik kéz tehető szabaddá, a vezetősíj alkalmazása ebben az esetben is kötelező. A fogvatartott által használni kívánt helyiséget - használat előtt - a kísérő őr őrzésbiztonsági szempontból köteles ellenőrizni. Ennek keretében megvizsgálja, hogy a fogvatartott nem juthat-e támadásra alkalmas eszközhöz, illetve fennáll-e a szökés lehetősége. Amennyiben a helyiségben támadásra alkalmas eszköz található, azt el kell távolítani. A helyiséget, annak használatát követően az őr köteles átvizsgálni, amelynek során meg kell győződni arról, hogy a fogvatartott nem vett magához idegen vagy nem hagyott hátra birtokában levő tárgyat. A fogvatartott által használt helyiség ajtaját olyan mértékben szabad becsukni, hogy az őr a fogvatartott magatartását figyelemmel tudja kísérni. Külső és belső kísérés során a rendőrségi objektumban a fogvatartott a szükségleteit, ha előállító egység rendelkezésre áll, kizárólag az abban az e célra kialakított mellékhelyiségben végezheti.”

A Panaszos sérelmezte, hogy a kórházban, amikor szeretett volna mosdóba menni, egy férfi rendőr jelenlétében használhatta azt. Az orvosi ellátást követően a Panaszost előállították a rendőrkapitányságra, ahol a kapitányság folyosóján tartózkodtak, majd őt az előállító helyiség előterében helyezték el.

A képviselő több órás fogva tartása alatt több alkalommal kérte a rendőröket, hogy legalább a kiskorú Panaszost vigyék fel a folyosóra, hogy ne kelljen neki ott a faszéken étlen-szomjan egyedül lennie. Felhívta a rendőrök figyelmét arra is, hogy a Panaszos agya sérült, és ha kimerül, akkor leállhat a légzése. A rendőrök azonban nem foglalkoztak a kéréseivel.

A Panaszos többször szeretett volna mosdóba menni, de a rendőrök nem engedték, illetőleg vizet is kért, azonban azt is megtagadták tőle. A mosdó, ahová elengedték volna, egy nyitott helyiség volt mellette a „fogdán”. Az iskolás, beteg Panaszosnak megalázó lett volna ilyen körülmények között, férfiak társaságában mosdóba mennie. A Panaszosnak soha életében nem volt még ilyen megalázó helyzetben, a fogvatartása alatt embertelen körülmények között volt.

Az előállítás körülményeire a Panaszos által emelt kifogások vonatkozásában a Panasztestület állásfoglalásában megállapította, hogy sérült az emberi méltósághoz való joga az élelmezése kapcsán, mivel a rendőrség hallgatott arról, hogy ellátták-e élelemmel a kiskorú Panaszost.

A rendelkezésre álló bizonyítékok között fellelhető rendőri jelentésben szerepel, hogy a kórházba szállítást követően a Panaszos jelezte, hogy el kell mennie az illemhelyre. Mivel női rendőr nem tartózkodott a kórházban, ezért a férfi rendőr kísérete el a Panaszost, aki bement az illemhelyiség előterébe és bezárta maga után az ajtót, majd ezt követően bement az illemhelyiségbe és azt az ajtót is magára zárta. A rendőr addig a kórház folyosóján várakozott az illemhelyiség előtt. Miután a Panaszos végzett, a rendőr visszakísérte az orvosi rendelő elé, ahol azelőtt várakoztak.

A Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról szóló 3/2015. (II. 20.) ORFK utasítás 127. pontjában foglaltakra, mivel a kórházi, külső kísérés során a fogvatartott az őr kíséretében mehet szükségletei elvégzésére, valamint a fogvatartott által használt helyiség ajtaját olyan mértékben szabad becsukni, hogy az őr a fogvatartott magatartását figyelemmel tudja kísérni.

Tekintettel a fentiekre a mellékhelyiség kórházban történő használatára vonatkozó panasz e tekintetben alaptalan.

A rendelkezésre álló bizonyítékok között fellelhető rendőri jelentésben szerepel, hogy a Panaszos többször jelezte fogvatartása alatt, hogy az előállító helyiségben kialakított mellékhelyiséget szeretné igénybe venni, mely kérésnek minden esetben eleget tettek a rendkívüli őri feladatot ellátó rendőrök.

Tekintettel a fentiekre a mellékhelyiség használatára vonatkozó panasz e tekintetben alaptalan.

A rendelkezésre álló bizonyítékok között nem volt fellelhető a Panaszos élelemmel történő ellátásáról szóló nyilatkozata, ezért egyetértek a Panasztestület állásfoglalásának azon tartalmával, miszerint az intézkedést foganatosító rendőri szerv nem tett eleget a Szolgálati Szabályzat 31. § (11) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint a személyi szabadság korlátozásának első 5 óráját követően elmulasztotta a fogvatartott személy élelemmel történő ellátását, illetőleg írásban nem nyilatkoztatta a kiskorú Panaszost.

A fentiekre tekintettel, a benyújtott panasz – az élelmezés elmulasztása tekintetében – megalapozott.

Az előállító helyiségekben ivóutak vannak kialakítva, melyeket az előállított személyek bármikor használhatnak. Erre az őrzési feladatot ellátó rendőr felhívta a Panaszos figyelmét a rendőri jelentés szerint.

Tekintettel a fentiekre az ivóvízzel történő ellátás megtagadására vonatkozó panasz e tekintetben alaptalan.

4. A rendőrök kulturálatlan hangneme

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés szerint:

„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonzbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az Etikai Kódex 1. pontjának második része alapján:

„Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”

Az Etikai Kódex 5. pontja szerint:

„A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”

Az Etikai Kódex 7. pontjának utolsó mondata szerint:

„Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Panaszos sérelmezte, hogy egy-két rendőr megfenyegette őt. Az egyik „őr” a következőket mondta neki: „Te egy rafinált * vagy, hallom hogy valami seprűnyéllel megütötted egy haveromat. Ha én lettem volna a helyében, kikaptam volna a kezedből és agyonvertelek volna és biztos, elkenődtél volna a földön. Nyugodt lehetsz, apádtól el leszel véve, intézetbe kerülsz, és pár év múlva mész a börtönbe.”

Eközben a Panaszos jelezte, hogy nincs jól, és kérte, hogy nyissanak ablakot. A rendőr erre gúnyos megjegyzéseket tett, nevezetesen: „Engem nem fizet meg ennyire az állam, én nem fagyoskodom”, majd egy vascsőre mutatott, ami ott volt a helyiségben, és hozzátette, hogy „én most szívem szerint ezzel a csővel fejbe vágnálak, és biztos, belefulladnál a véredbe”.

A Panasztestület ebben a kérdésben a Panaszos és a rendőrség tényállításai között meghúzódó ellentét feloldhatatlansága miatt úgy foglalt állást, hogy a rendőri magatartás és bánásmód emberi méltóságot sértő volta nem megállapítható.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, – figyelemmel a rendőri jelentésben foglaltakra – a beszélgetés normális hangnemben folyt, semmilyen sértő kijelentés nem hangzott el a hatóság eljáró tagjai részéről.

A Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetve az eljárás során e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel. Tekintettel a – a Pp. jelen határozat III. részében kifejtetett – hivatkozott rendelkezésére is, az azokban foglalt tényekre vonatkozó ellenkező bizonyíték hiányában döntésem meghozatala során a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul.

A fentiekre tekintettel a benyújtott panasz e tekintetben alaptalan.

5. A rendőri intézkedés részrehajló volta

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint:

„(2) A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”

A Rendőrség Etikai Kódexének 4. pontja szerint:

„A rendőr elismeri és védi az emberi méltóságot, tiszteletben tartja az emberi és a személyiségi jogokat. Elfogulatlanul jár el nemre, korra, állampolgárságra, etnikai hovatartozásra, vallási és politikai meggyőződésre, társadalmi és vagyoni helyzetre tekintet nélkül.”

A Panaszos a Panasztestület felé benyújtott beadványa szerint a rendőrök hozzáállása szélsőséges és megosztott volt. A rendőrök többsége a „támadókhöz” ment, meghallgatták őket, illetőleg nevetgéltek velük, miközben a Panaszost meg sem hallgatták.

A Panaszos sérelmezte, hogy a kórházban tartózkodás során azt tapasztalta, hogy az egyik rendőr leült a támadók fiatalabb tagjához és hosszasan beszélgetett vele, valamint hangosan nevetgéltek. Megítélése szerint a rendőrök elfogultsága egyértelműen tapasztalható volt. A Panaszos véleménye szerint egy rendőr volt toleráns, aki nem tett fenyegető, gúnyos megjegyzéseket.

A panaszbeadvány alapján a kiskorú Panaszos kifogásolta, hogy őt fogva tartották, miközben a verekezésben résztvevő másik család tagjai, a „konkrét elkövetők” szabadon mozogtak a kapitányság épületében, kávézhattak és rendőri kísérettel ugyan, de kijárhattak az utcára dohányozni.

A Panaszos összességében sérelmezi a vele szemben indított büntetőeljárást, az egész eljárás jogosságát, a gyanúsítást. Állítása szerint, ha „valamelyik népcsoportot utálják, azonnal akadnak követők, lényegtelen, hogy igaz vagy nem a történet.”

A Panasztestület ebben a kérdésben úgy foglalt állást, hogy a részrehajlás Rtv. 13. §-ában foglalt tilalmának megsértése, és ezáltal a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme, illetve az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem megállapítható.

A rendőri jelentések alapján megállapítom, hogy a rendőrök haladéktalanul a helyszínre vonultak a bejelentés alapján, illetve a Panaszost és képviselőjét is orvosi ellátásban részesítették.

A garázdaságban résztvevő „másik család tagjai” szintén elfogásra, előállításra kerültek és a szemle végrehajtását és több tanú kihallgatását követően a nyomozó hatóság intézkedett gyanúsítottként történő kihallgatásukról.

Nem helytálló az a panaszosi állítás, mely szerint a bűncselekményben résztvevő „konkrét elkövetők” szabadon, felügyelet nélkül mozoghattak a rendőrkapitányság épületében, hiszen a Panaszos fogalmazta meg beadványában, hogy rendőri kísérettel mehettek dohányozni, illetve felügyelték mozgásukat a rendőrkapitányság folyosóján is.

Megállapítom, hogy az intézkedésben résztvevő rendőrök magatartásából nem vonható le olyan következtetés, hogy a Panaszos esetleges etnikai hovatartozása valamilyen fokú szerepet játszott volna az intézkedés lefolytatásában. A fentiekben kifejtettek szerint a rendőrök szakszerűen hajtották végre az intézkedést, melynek során szakmai mulasztás nem történt.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítom, hogy az eljáró hatóság nem intézkedett részrehajlóan. A fentiekre tekintettel, a benyújtott panasz e tekintetben alaptalan.

VI.

Az előállítás időtartama és annak meghosszabbítása tekintetében az alábbiakat állapítottam meg.

A Panasztestület az állásfoglalása elkészítése során az előállítás időtartama és annak meghosszabbítása tekintetében is megvizsgálta az intézkedést, amelynek során megállapította, hogy a Panaszos alapvető jogai sérelmet szenvedtek.

Tehtetttel arra, hogy a Panaszos ezt a kérdéskört nem sérelmezte, ezért azt érdemben nem vizsgáltam, ugyanis a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk, XXIV. cikk;
- a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) és (2) bekezdése, 33. § (1) bekezdés a) pontja, 92. § (1)-(2) bekezdése, 93/A. § (6), (7) és (9) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 31. § (2) bekezdése, 31. § (9) és (11) bekezdései, 76. § (1) és (2) bekezdése;
- a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról szóló 3/2015. (II. 20.) ORFK utasítás 127. pontja
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 195. § (1) bekezdés, 196. § (1) bekezdés;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 339. § (1) és (2) bekezdés a) és d) pontja;

- a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai;
- a Rendőrség Etikai Kódexének 1. pontjának második része, 4. pontja, 5. pontja, 7. pontja.

Budapest, 2016. január 11.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos**